

THE LIGHT OF THE ETERNAL PEOPLE
Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series I Lecture #16

THE MESSIANIC ERA AND THE WORLD TO COME

I. Moshiach in Scripture

A.

והיה כי יבאו עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה אשר נתתי לפניך והשבת אל לבבך בכל הגוים אשר הדיחך ד' אלקיך שמה. ושבת עד ד' אלקיך ושמעת בקלו ככל אשר אנכי מצוך היום ונביןך בכל לבבך ובכל נפשך. ושב ד' אלקיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך ד' אלקיך שמה. אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך ד' אלקיך ומשם יקחך. והביאך ד' אלקיך אל הארץ אשר ירשו אבותיך וירשתה והיטבך והרבך מאבותיך. ומל ד' אלקיך את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את ד' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חיך. ונתן ד' אלקיך את כל האלות האלה על איביך ועל שנאיך אשר רדפוך. ואתה תשוב ושמעת בקול ד' ועשית את כל מצותיו אשר אנכי מצוך היום. והותירך ד' אלקיך בכל מעשה ידך בפרי בטנך ובפרי בהמתך ובפרי אדמתך לטובה כי ישוב ד' לשוב עליך לטוב כאשר שש על אבותיך. כי תשמע בקול ד' אלקיך לשמר מצותיו וחקתיו הכתובה בספר התורה הזה כי תשוב אל ד' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך. דברים ל':

And it shall come to pass, when all these things are come upon thee, the blessing and the curse, which I have set before thee, and thou shalt call them to mind among all the nations, whither the L-rd thy G-d hath driven thee. And shalt return unto the L-rd thy G-d, and shalt obey his voice according to all that I command thee this day, thou and thy children, with all thine heart, and with all thy soul; that then the L-rd thy G-d will turn thy captivity, and have compassion upon thee, and will return and gather thee from all the nations, whither the L-rd thy G-d hath scattered thee. If any of thine be driven out unto the outmost parts of heaven, from thence will the L-rd thy G-d gather thee; And the L-rd thy G-d will bring thee into the land which thy fathers possessed, and thou shalt possess it; and He will do thee good, and multiply thee above thy fathers. And the L-rd thy G-d will circumcise thine heart, and the heart of thy seed, to love the L-rd thy G-d with all thine heart and with all thy soul, that thou mayest live. And the L-rd thy G-d will put all these curses upon thine enemies, and on them that hate thee, which persecuted thee. And thou shalt return and obey the voice of the L-rd and do all his commandments which I command thee this day. And the L-rd thy G-d will give thee abundance in every work of thine hand, in the fruit of thy body, and in the fruit of thy cattle, and in the fruit of thy land, for good; for the L-rd will again rejoice over thee for good, as He rejoiced over thy fathers; if thou shalt hearken unto the voice of the L-rd thy G-d, to keep His commandments and his statutes which are written in this book of the law, and if thou turn unto the L-rd thy G-d with all thine heart, and with all thy soul. **Deuteronomy 30:1-10**

B.

לא יסור שבט מיהודה ומחקק מבין רגליו עד כי יבא שילה ולו יקהת עמים. בראשית מט:י

The sceptre shall not depart from Judah, nor a lawgiver from between his feet, until shall come Shiloh; and unto him shalt the gathering of the peoples be. **Genesis 49:10**

C.

אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב דרך כוכב מיעקב וקם שבט מישראל ומחץ פאתי מואב וקרקו כל בני שת. במדבר כד:יז

I shall see him, but not now; I shall behold him, but not nigh; there shall come a star out of Jacob, and a sceptre shall rise out of Israel, and shall smite the corners of Moab, and destroy all the children of Sheth. **Numbers 24:17**

D.

והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית ד' בראש ההרים ונשא מגבעות ונהרו אליו כל הגוים. והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר ד' אל בית אלקי יעקב ויורנו מדרכיו ונלכה בארחתיו כי מציון תצא תורה ודבר ד' מירושלם. ושפט בין הגוים והוכיח לעמים רבים וכתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם למזמרות לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה. ישעיה ב:ב-ד

And it shall come to pass in the last days, that the mountain of the Lord's house shall be established in the top of the mountains, and shall be exalted above the hills; and all nations shall flow unto it. And many people shall go and say, Come ye, and let us go up to the mountain of the Lord to the house of the G-d of Jacob; and he will teach us of his ways, and we will walk in his paths; for out of Zion shall go forth the law, and the word of the L-rd from Jerusalem. And He shall judge among the nations, and shall decide among many peoples; and they shall beat their swords into plowshares, and their spears into pruninghooks; nation shall not lift up sword against nation, neither shall they learn war any more. **Isaiah 2:24**

E.

ויצא חטר מגזע ישי ונצר משרשיו יפרה. ונחה עליו רוח ד' רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת ד'. והריחו ביראת ד' ולא למראה עיניו ישפוט ולא למשמע אזניו יוכיח. ושפט בצדק דלים והוכיח במישור לענוי ארץ והכה ארץ בשבט פיו וברוח שפתיו ימית רשע. והיה צדק כאזור מתניו והאמונה אזור חלציו. וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי ירבץ ועגל וכפיר ומריא יחדו ונער קטן נהג במ. ופרה ודב תרעינה יחדו ירבצו ילדיהן ואריה כבקר יאכל תבן. ושעשע יונק על חר פתן ועל מאורת צפעוני גמול ידו הדה. לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי כי מלאה הארץ דעה את ד' כמים לים מכסים. והיה ביום ההוא ההוא שרש ישי אשר עמד לנס עמים אליו גוים ידרשו והיתה מנחתו כבוד. והיה ביום ההוא יוסיף ד' שנית ידו לקנות את שאר עמו אשר ישאר מאשור וממצרים ומפחרוס ומכוש ומעילם ומשנער ומחמת ומאיי הים. ישעיה יא:א-יא

And there shall come forth a rod out of the stem of Jesse, and a branch shall grow out of his roots. And the spirit of the L-rd shall rest upon him, the spirit of wisdom and understanding, the spirit of counsel and might, the spirit of knowledge and of the fear of the L-rd. And he shall be filled with a spirit of the fear of the L-rd; and he shall not judge after the sight of his eyes, neither decide after the hearing of his ears; But with righteousness shall he judge the poor and decide with equity for the meek of the earth; and he shall smite the earth with the rod of his mouth, and with the breath of his lips shall he slay the wicked. And righteousness shall be the girdle of his loins, and faithfulness the girdle of his loins. The wolf also shall dwell with the lamb, and the leopard shall lie down with the kid; and the calf and the young lion and the fatling together; and a little child shall lead them. And the cow and the bear shall feed; their young ones shall lie down together; and the lion shall eat straw like the ox. And the sucking child shall play on the hole of the asp and the weaned child shall put his hand on the basilisk's den. They shall not hurt nor destroy in all my holy mountain; for the earth shall be full of the knowledge of the L-rd, as the waters cover the sea. And in that day there shall be a root of Jesse, which shall stand for an ensign of the people; to it shall the nations seek; and his resting place shall be glorious. And it shall come to pass in that day that the L-rd shall set his hand again the second time to recover the remnant of his people, which shall be left, from Assyria, and from Egypt, and from Pathros, and from Cush, and from Elam, and from Shinar, and from Hamath, and from the islands of the sea. **Isaiah 11:1-11**

F.

ודבר אלהם כה אמר ד' אלקים הנה אני לקח את בני ישראל מבין הגוים אשר הלכו שם וקבצתי אתם מסביב והבאתי אותם אל אדמתם. ועשיתי אתם לגוי אחד בארץ בהרי ישראל ומלך אחד יהיה לכלם למלך ולא יהיה עוד לשני גוים ולא יחצו עוד לשתי ממלכות עוד. ולא יטמאו עוד בגלוליהם ובשקוציהם ובכל פשעיהם והושעתי אותם מכל מושבתיהם אשר חטאו בהם וטהרתי אותם והיו לי לעם ואני אהיה להם לאלקים. ועבדי דוד מלך עליהם ורועה אחד יהיה לכלם ובמשפטי ילכו וחקותי ישמרו ועשו אותם. וישבו על הארץ אשר נתתי לעבדי ליעקב אשר ישבו בה אבותיכם וישבו עליה המה ובניהם ובני בניהם עד עולם ודוד עבדי נשיא להם לעולם. וכרתי להם ברית שלום ברית עולם יהיה אותם ונתתים והרביתי אותם ונתתי את מקדשי בתוכם לעולם. והיה משכני עליהם והייתי להם לאלקים והמה יהיו לי לעם. וידעו הגוים כי אני ד' מקדש את ישראל בהיות מקדשי בתוכם לעולם. יחזקאל לז:כא-כח

And say unto them, Thus saith the L-rd G-d: Behold, I will take the children of Israel from among the nations, whither they be gone, and will gather them on every side, and bring them into their own land. And I will make them one nation in the land upon the mountains of Israel; and one king shall be king to them all; and they shall be no more two nations, neither shall they be divided into two kingdoms any more at all. Neither shall they defile themselves any more with their idols, nor with their detestable things, nor with any of their transgressions; but I will save them out of all their dwelling places, wherein they have sinned, and will cleanse them; so shall they be my people, and I will be their G-d. And David my servant shall be king over them; and they all shall have one shepherd; they shall also walk in my judgments, and observe my statutes, and do them. And they shall dwell in the land that I have given unto Jacob my servant, wherein your fathers have dwelt; and they shall dwell therein, even they, and their children, and their children's children forever; and my servant David shall be their prince forever. Moreover

I will make a covenant of peace with them; it shall be an everlasting covenant with them; and I will place them, and multiply them, and will set my sanctuary in the midst of them for evermore. My tabernacle also shall be with them; yea, I will be their G-d, and they shall be my people. And the heathen shall know that I the L-rd do sanctify Israel, when my sanctuary shall be in the midst of them for evermore. **Ezekiel 37:21-28**

G.

ביום ההוא יגן ד' בעד יושב ירושלם והיה הנכשל בהם ביום ההוא כדויד ובית דויד כאלקים כמלאך ד' לפניהם. והיה ביום ההוא אבקש להשמיד את כל הגוים הבאים על ירושלם. ושפכתי על בית דוד ועל יושב ירושלם רוח חן ותחנונים והביטו אלי את אשר דקרו וספדו עליו כמספד על היחיד והמר עליו כהמר על הבכור. ביום ההוא יגדל המספד בירושלם כמספד הדרמון בבקעת מגדון. וספדה הארץ משפחות משפחות לבד משפחת בית דויד לבד ונשיהם לבד משפחת בית נתן לבד ונשיהם לבד. משפחת בית לוי לבד ונשיהם לבד משפחת השמעיה לבד ונשיהם לבד. כל המשפחות הנשארות משפחת לבד ונשיהם לבד. זכריה יב:ח-יד

In that day shall the L-rd defend the inhabitants of Jerusalem; and he that is feeble among them at that day shall be as David; and the house of David shall be as G-d, as the angel of the L-rd before them. And it shall come to pass in that day, that I will seek to destroy all the nations that come against Jerusalem. And I will pour upon the house of David, and upon the inhabitants of Jerusalem, the spirit of grace and of supplications; and they shall look unto me for every one whom they have pierced and they shall mourn for him, as one mourneth for his only son, and shall be in bitterness for him, as one that is in bitterness for his firstborn. In that day shall there be a great mourning in Jerusalem, as the mourning of Hadadrimmon in the valley of Megiddon. And the land shall mourn, every family apart; the family of the house of David apart, and their wives apart; the family of the house of Nathan apart, and their wives apart; The family of the house of Levi apart, and their wives apart; the family of Shimei apart, and their wives apart; All the families that remain, every family apart, and their wives apart. **Zachariah 12:8-14**

H.

אמר רבא בשעה שמכניסין אדם לדין אומרים לו נשאת ונתת באמונה קבעת עתים לתורה עסקת בפו"ר צפית לישועה פלפלת בחכמה הבנת דבר מתוך דבר ואפ"ה אי יראת ד' היא אוצרו אין אי לא לא. שבת לא.

Rava said: When man is led in for judgment he is asked, Did you deal faithfully (i.e. with integrity), did you fix times for learning, did you engage in procreation, did you hope for salvation, did you engage in the dialectics of wisdom, did you understand one thing from another. Yet even so, if the fear of the L-rd is his treasure, it is well: if not, it is not well. **Shabbos 31a**

I.

כי עוד חזון למועד ויפח לקץ ולא יכזב אם יתמהמה חכה לו כי בא יבא לא יאחר. חבקוק ב:ג

For the vision is yet for an appointed time, but at the end it shall speak, and not lie; though it tarry, wait for it; because it will surely come, it will not tarry. **Habakuk 2:3**

II. Eliyahu

A.

הנני שלח מלאכי ופנה דרך לפני ופתאם יבוא אל היכלו האדון אשר אתם מבקשים ומלאך הברית אשר אתם חפצים הנה בא אמר ד' צבאות. ומי מכלכל את יום בואו ומי העמד בהראותו כי הוא כאש מצרף וכברית מכבסים. וישב מצרף ומטהר כסף וטהר את בני לוי וזקק אתם כזהב וככסף והיו לד' מגישי מנחה בצדקה. וערבה לד' מנחת יהודה וירושלם כימי עולם וכשנים קדמניות. וקרבתי אליכם למשפט והייתי עד ממהר במכשפים ובמנאפים ובנשבעים לשקר ובעשקי שכר שכיר אלמנה ויתום ומטי גר ולא יראוני אמר ד' צבאות. כי אני ד' לא שניתי ואתם בני יעקב לא כליתם.

ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע בין עובד אלקים לאשר לא עבדו. כי הנה היום בא בער כתנור והיו כל זדים וכל עשה רשעה קש ולהט אתם היום הבא אמר ד' צבאות אשר לא יעזב להם שרש וענף. וזרחח לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה ויצאתם ופשתם כעגלי מרבק. ועסותם רשעים כי יהיו אפר תחת כפות רגליכם ביום אשר אני עשה אמר ד' צבאות. זכרו תורת משה עבדי אשר צויתי אותו בחרב על כל ישראל חקים ומשפטים. הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ד' הגדול והנורא. והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם פן אבוא והכיתי את הארץ חרם. מלאכי ג:א-ו, יח-כד

Behold I will send my messenger, and he shall prepare the way before me: and the L-rd whom ye seek, shall suddenly come to His temple, even the messenger of the covenant, whom ye delight in: behold, He shall come, saith the L-rd of Hosts. But who may abide the day of His coming? and who shall stand when He appeareth? for He is like a refiner's fire, and like fullers' soap. And He shall sit as a refiner and purifier of silver: and He shall purify the sons of Levi, and purge them as gold and silver, that they may offer unto the L-rd an offering in righteousness. Then shall the offering of Judah and Jerusalem be pleasant unto the L-rd, as in the days of old, and as in former years. And I will come near to you to judgement; and I will be a swift witness against the sorcerers, and against the adulterers, and against false swearers, and against those that oppress the hireling in his wages, the widow, and the fatherless, and that turn aside the stranger from his right, and fear not Me, saith the L-rd of Hosts. For I the L-rd, I have not changed; and ye sons of Jacob, ye are not consumed.

Then shall ye return, and discern between the righteous and the wicked, between him that serveth G-d and him that serveth Him not. For, behold, the day cometh, that shall burn as an oven; and all the proud, yea, and all that do wickedly, shall be stubble: and the day that cometh shall burn them up, saith the L-rd of Hosts, that it shall leave them neither root nor branch. But unto you that fear My name shall the sun of righteousness arise with healing in his wings; and ye shall go forth, and grow up as calves of the stall. And ye shall tread down the wicked; for they shall be ashes under the soles of your feet in the day that I shall prepare, saith the L-rd of Hosts. Remember ye the law of Moses my servant, which I commanded unto him in Horeb for all Israel, even statutes and judgements. Behold, I will send you Elijah (Eliyahu) the prophet before the coming of the great and dreadful day of the L-rd. And he shall turn the heart of the fathers to the children and the heart of the children to their fathers, lest I come and smite the earth with a curse. **Malachi 3:1-6, 18-24**

B.

כבר מובטח להן לישראל שאין אליהו בא לא בערבי שבתות ולא בערבי ימים טובים מפני הטורח קא סלקא דעתך מדאליהו לא אתא משיח נמי לא אתי במעלי שבתא לישתרי אליהו לא אתי משיח אתי דכיון דאתי משיחא הכל עבדים הן לישראל. ערובין מג:

Israel has long ago been assured that Eliyahu would not come either on Sabbath eves or on festival eves owing to the people's pre-occupation. Assuming that as Eliyahu would not come the Messiah also would not come, why should not (the drinking of wine) be permitted on a Sabbath eve? Eliyahu would not, but the Messiah might come because the moment the Messiah comes all will be anxious to serve Israel. **Eruvin 43b**

III. Techias HaMaisim

A.

ראו עתה כי אני הוא ואין אלקים עמדי אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל. דברים לב:לט

See now that I, even I, am he, and there is no god with me; I kill, and I make alive; I wound, and I heal; neither is there any that can deliver out of my hand. **Deuteronomy 32:39**

B.

יחיו מתוך נבלתי יקומו הקיצו ורננו שכני עפר כי טל אורת טלך וארץ רפאים תפיל. ישעיהו כו:ט

Thy dead men shall live, together with my dead body shall they arise. Awake and sing, ye that dwell in dust: for thy dew is as the dew of herbs, and the earth shall cast out the dead. **Isaiah 26:19**

C.

ורבים מישני אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לחרפות לדראון עולם. והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד. דניאל יב:ב,ג

And many of them that sleep in the dust of the earth shall awake, some to everlasting life, and some to shame and everlasting contempt. And they that be wise shall shine as the brightness of the firmament; and they that turn many to righteousness as the stars for ever and ever. **Daniel 12:2,3**

D.

כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא שנאמר ועמך כולם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר ואלו שאין להם חלק לעולם הבא האומר אין תחיית המתים מן התורה. ... וכל כך למה תנא הוא כפר בתחיית המתים לפיכך לא יהיה לו חלק בתחיית המתים שכל מדותיו של הקב"ה מדה כנגד מדה. סנהדרין צ:

All Israel have a portion in the world to come for it is written, "Thy people are all righteous; they shall inherit the land forever; the branch of My planting, the work of My hands, that I may be glorified." But the following have no portion therein: he who maintains that resurrection is not biblical doctrine. And why such (severity)? A Tanna taught: Since he denied the resurrection of the dead, therefore he shall not share in that resurrection, for in all the measures (of punishment or reward) taken by the Holy One, blessed be He, the Divine act befits the human deed. **Sanhedrin 90a**

IV. Yemos HaMoshiach

A.

תניא אמרו לו לרבי אליעזר וכי מאחר דתכשיטיין הן לו מפני מה הן בטלין לימות המשיח אמר להן לפי שאינן צריכין שנאמר לא ישא גוי אל גוי חרב ותהוי לנוי בעלמא אמר אביי מידי דהוה אשרגא בטיהרא ופליגא דשמואל דאמר שמואל אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד גליות בלבד שנאמר כי לא יחדל אביון מקרב הארץ מסייע ליה לרבי חייא בר אבא דא"ר חייא בר אבא כל הנביאים לא נתנבאו אלא לימות המשיח אבל לעולם הבא עין לא ראתה אלקים זולתך.

Rabbi Eliezer said: They are ornaments for him. It was taught: Said they (the Sages) to Rabbi Eliezer: Since they are ornaments for him, why should they cease in the days of the Messiah? Because they will not be required, he answered, as it is said, Nation shall not lift up sword against nation. Yet let them exist merely as ornaments? Said Abaye, It may be compared to a candle at noon.

Now this disagrees with Shmuel. For Shmuel said, This world differs from the Messianic era only in respect to servitude of the exiled, for it is said, For the poor shall never cease out of the land. This supports Rabbi Hiyya Bar Abba, who said, All the prophets prophesied only for the Messianic age, but as for the world to come, the eye hath not seen, O L-rd, beside thee (what He hath prepared for him that waiteth for Him). **Shabbos 63a**

B.

רב חסדא רמי כתיב וחפרה הלבנה ובושה החמה וכתוב והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים לא קשיא כאן לעולם הבא כאן לימות המשיח ולשמואל דאמר אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכיות בלבד מאי איכא למימר אידי ואידי לעולם הבא ולא קשיא כאן במחנה שכינה כאן במחנה צדיקים. פסחים סה.

Rabbi Chisda opposed (two verses). It is written, Then the moon shall be confounded, and the sun ashamed. Whereas it is written: Moreover the light of the moon shall be as the light of the sun, and the light of the sun shall be sevenfold, as the light of the seven days. There is no difficulty: the former refers to the world to come, the latter to the days of the Messiah. But according to Shmuel, who maintained, this world differs from the Messianic age only in respect of the servitude to governments, what can be said? Both refer to the world to come, yet there is no difficulty: one refers to the camp of the righteous; the other, to the camp of the Shechinah. **Pesachim 68a**

V. Olam Habah

A.

רבי יעקב אומר: העולם הזה דומה לפרוזדור בפני העולם הבא. התקן עצמך בפרוזדור כדי שתכנס לטרקלין. אבות ד:טז

Rabbi Yaakov said: This world is like a lobby before the World to Come, prepare yourself in the lobby so that you may enter the banquet hall. **Avos 4:16**

B.

אמר רב קטינא שית אלפי שני הוו עלמא וחד חרוב שנאמר ונשגב ד' לבדו ביום ההוא אביי אמר תרי חרוב שנאמר יחיינו מיומים ביום השלישי יקימנו ונחיה לפניו תניא כותיה דרב קטינא כשם שהשביעית משמטת שנה אחת לז' שנים כך העולם משמט אלף שנים לשבעת אלפים שנה שנאמר ונשגב ד' לבדו ביום ההוא ואומר מזמור שיר ליום השבת יום שכולו שבת ואומר כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבור תנא דבי אלינו ששת אלפים שנה הוי עלמא שני אלפים תוהו שני אלפים תורה שני אלפים ימות המשיח ובעונותינו שרבו יצאו מהם מה שיצאו. סנהדרין צז.

Rabbi Kattina said: Six thousand years shall the world exist, and one thousand, the seventh, it shall be desolate, as it is written, and the L-rd alone shall be exalted in that day. Abaye said: It will be desolate two thousand, as it is said, after two days will He revive us; in the third day, He will raise us up, and we shall live in His sight.

It has been taught in accordance with Rabbi Kattina: just as the seventh year is one year of release in seven, so is the world: one thousand years out of seven shall be fallow, as it is written, and the L-rd alone shall be exalted in that day; and it is further said, in a psalm and song for the Sabbath day, meaning the day that is altogether Sabbath and it is also said, For a thousand years in thy sight are but as yesterday when it is past.

The Tanna D'vei Eliyahu teaches: The world is to exist six thousand years. In the first two thousand, there was desolation, two thousand years the Torah flourished; and the next two thousand years is the Messianic era, but through our many iniquities all these years have been lost. **Sanhedrin 97a, b**